

28.1.2021

LÄÄKEASIOIDEN TIEKARTAN POIKKIHALLINNOLLISEN KOORDINAATIORYHMÄN ALAINEN APTEEKKIJAOS

Nimeäminen ja toimikausi

Lääkeasioiden tiekartan poikkihallinnollinen koordinaatioryhmä nimeää apteekkijaoksen.

Toimikausi

1.2.2021-30.4.2023

Tausta

Pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaisesti lääkehuollon kokonaisuutta uudistetaan pitkäjänteisesti sosiaali- ja terveysministeriön raporttiin (2019:5) sisältyvän tiekartan suuntaviivojen pohjalta. Tavoitteena on parantaa lääkehuollon kustannustehokkuutta varmistamalla lääkitysturvallisuus ja neuvonta sekä palveluiden sujuvuus, saatavuus ja saavutettavuus.

Lääkeasioiden tiekartan toimeenpanossa on kyse lääkkeiden jakelujärjestelmän rakenteellisesta uudistuksesta, lääkehoidon ohjauksen vahvistamisesta, lääkehoitoon liittyvän tietopohjan parantamisesta sekä tiedon käytön tehostamisesta kehittäen samalla tiedonhallinnan työvälineitä. Paremmalla ohjauksella ja tietopohjalla voidaan varmistaa uusien lääkkeiden hallittu käyttöönotto ja edistää lääkkeiden järkevää käyttöä.

Lääkevalmisteisiin ja lääkehoitoon liittyvä tiedonhallinnan ja toimintamallien kehittäminen edellyttävät toimenpiteitä alueellisella ja kansallisella tasolla. Yli hallituskauden ulottuva pitkäjänteinen kehittämistyö on sovitettava yhteen STM:n, Kelan, THL:n ja Fimean vastuualueille kuuluvien toimenpiteiden osalta.

Lääkeasioiden tiekartan toimeenpano on jaettu kolmeen kehittämiskokonaisuuteen; 1) Lääkehoidon ohjauksen ja rahoituksen kehittäminen, 2) Tiedonhallinnan ja digitaalisten työvälineiden kehittäminen ja 3) Apteekkitalouden ja lääkkeiden jakelun kehittäminen. Ministeri Pekonen on asettanut poikkihallinnollisen koordinaatioryhmän seuraamaan ja tukemaan tiekartan toimeenpanoa. Koordinaatioryhmä voi asettaa tarpeelliseksi katsomia jaostoja valmistelun tueksi.

Tavoitteet ja tehtävät

Apteekkitalouden kehittämisen tavoitteena on pienentää apteekkijärjestelmän osuutta lääkehoidon kustannuksista vaarantamatta lääkkeiden saatavuutta, palveluiden saavutettavuutta tai rationaalisen lääkehoidon toteutumista. Apteekkitalouden uudistaminen edellyttää apteekkijärjestelmän tarkastelua kokonaisuutena. Lisäksi otetaan huomioon sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus (sote), monikanavarahoituksen purkaminen sekä muut hankkeet, joilla on vaikutusta apteekkisääntelyyn.

Lääkkeiden vähittäisjakelussa tulee määrittää vähittäisjakelun tavoitteet ja tehtävät sekä haarukoida kehittämistarpeet ja keinot, joilla tavoitteisiin päästään. Tavoitteena on myös laatia kehittämissuunnitelmia apteekkijärjestelmän ja vähittäisjakelun uudistamisen jatkovalmistelua ja päätöksentekoa varten. Apteekkitalouden uudistaminen sekä lääkejakelun kehittäminen tehdään vaiheittain.

Valmistelu jaetaan osakokonaisuuksiin, joissa toimeenpano vaiheistetaan. Marinin hallituskaudella kehittämisen osakokonaisuudet ovat:

1. Käynnistetään apteekkitalouden ja vähittäisjakelun kehittämiseen tarvittavat toimenpiteet, joiden tavoitteena on pienentää apteekkijärjestelmän osuutta lääkehoidon kustannuksista vaarantamatta lääkkeiden saatavuutta, palveluiden saavutettavuutta tai rationaalisen lääkehoidon toteutumista. Lisäksi määritellään lääkkeiden vähittäisjakelun tavoitteet ja tehtävät sekä haarukoidaan kehittämistarpeet ja keinot, joilla tavoitteisiin päästään.
2. Apteekki-alan laajemman uudistustyön pohjaksi tehdään selvitys, jonka on muodostettava kattava kuva lääkkeen vähittäishinnan muodostumisesta ja vähittäisjakelusta sekä niiden sääntelykehikosta. Selvityksen pohjalta arvioidaan mahdollisuudet laajentaa apteekkien omistajapohjaa. Uudistustyön tueksi voidaan tehdä tarvittavia muita selvityksiä.
3. Laaditaan kehittämissuunnitelmia apteekkijärjestelmän ja vähittäisjakelun uudistamisen sekä lääkkeiden saatavuuden edistämisen jatkovalmistelua ja päätöksentekoa varten.

Työn organisointi

Puheenjohtaja:

Anne Hautala, erityisasiantuntija, STM

Varapuheenjohtaja:

Tiina Satti, lakimies, STM

Jäsenet:

Jussi Lind, erityisasiantuntija, STM

varajäsen Elina Asola, erityisasiantuntija, STM

Tuija Metsävainio, hallitussihteeri, STM

varajäsen Ulla Närhi, neuvotteleva virkamies, STM

Kirsi Päivänsalo, neuvotteleva virkamies, STM

Kristiina Kaste, yliopviisori, STM
varajäsen Jaana Martikainen, yliopviisori, STM

Antti Hyvärinen, lääketaloustieteilijä, Fimea
varajäsen Leena Reinikainen, kehittämissuunnittelija, Fimea

Noora Oinonen, yliopviisori, Fimea,
varajäsen Juha Sinnemäki, yliopviisori, Fimea

Aarni Soppi, tutkija, Kela
varajäsen Hanna Koskinen, ryhmäpäällikkö, Kela

Sofia Kallio-Ahola, juristi, Kela
varajäsen Jaana Harsia-Alatalo, suunnittelija, Kela

Suvi Mäklin, erikoistutkija, THL

Elise Pekkala, hallitusneuvos, TEM
varajäsen Olli Hyvärinen, kaupallinen neuvos, TEM

Artturi Björk, erityisasiantuntija, VM

Antti Saastamoinen, johtava ekonomisti, KKV
varajäsen Sari Valliluoto, johtava asiantuntija, KKV

Tekninen sihteeri:
Serafiina Arponen, assistentti, STM

Jaos kutsuu tarvittaessa muita asiantuntijoita työn tueksi.

Kustannukset ja rahoitus

Jaoksen tulee työskennellä virka-aikana ilman eri korvausta.

Matkakustannusten korvauksiin sovelletaan valtion virka- ja työehtosopimusta matkakustannusten korvaamisesta.

Jaoksen kustannukset maksetaan valtion talousarviomomentilta 33.60.39.10, projekti-numero 5500M-SOTE.0010, toiminto 5500500200.

Jakelu

Päätöksessä mainitut

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen

Valtiosihteeri Saira Ruuth

Erityisavustaja Hanna Hänninen

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru

Valtiosihteeri Eila Mäkipää

Erityisavustaja Sampo Varjonen

Kansliapäällikkö Kirsi Varhila

Osastopäällikkö Heli Backman

Osastopäällikkö Kari Hakari

Osastopäällikkö Satu Koskela

Osastopäällikkö Tuija Kumpulainen

Strategiajohtaja Liisa-Maria Voipio-Pulkki

Laskentasihteeri Virpi Andersson

Sosiaali- ja terveysministeriön osastot

Sosiaali- ja terveysministeriön kirjaamo

Sosiaali- ja terveysministeriön viestintä